

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Feodor Prodan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Feodor Prodan
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea
încălțării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului
material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor de judecată,
împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 27 noiembrie 2017 Feodor Prodan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălțării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 01 martie 2010 a fost nelegitim concediat din funcția ocupată de către SA „Cariera de Granit și Pietriș” din Soroca, iar la 15 martie 2010 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în Judecătoria Soroca, însă instanța nu a examinat deplin cerințele înaintate, fiind folosite acte și documente false prezentate de către pîrît, pînă în prezent fiind lipsit de informațiile cuvenite.

A menționat că la 23 septembrie 2015 a înaintat cerere de revizuire, în cadrul examinării căreia la fel nu au fost analizate circumstanțele invocate, totodată fiind ignorate de către Judecătoria Soroca prevederile Codului de procedură civilă și prevederile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014, fiind emisă o încheiere neobiectivă și manipulată, motiv pentru care la 06 ianuarie 2016 a contestat încheierea cu recurs la Curtea de Apel Bălți, care a confirmat ilegalitatea comisă de prima instanță și a fost redirecționată cauza către Curtea Supremă de Justiției conform competenței.

A susținut că Curtea Supremă de Justiție a întreprins un șir de manipulări de la momentele obiective ale cauzei, ignorând aprecierea instanței de apel, emițând la

11 mai 2016 o încheiere greșită pe marginea cauzei nr.2rh-102, motiv pentru care s-a adresat Plenului Curții Supreme de Justiție cu o plîngere, dar care la fel a fost respinsă.

A solicitat reclamantul constatarea încălcării dreptului de judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului material și moral în mărime de 372633,20 de lei și a prejudiciului material cauzat de justiția Republicii Moldova prin încălcările comise de către instanțele de judecată.

Prin hotărîrea din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Feodor Prodan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor de judecată.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Prodan Feodor și s-a menținut hotărîrea din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a stabilit că prima instanță corect a stabilit că în cauză nu sunt întrunite temeiurile legale pentru constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei or, instituțiile abilitate au acționat prompt, reacționînd la solicitările formulate de către reclamant, oferind răspunsuri în termenul stabilit de lege, respectând în acest sens dispozițiile legale.

A menționat că cererea de chemare în judecată în cadrul cauzei civile Prodan Fiodor împotriva SA „Cariera de granit și pietriș Soroca” a fost depusă la 15 martie 2010, hotărîrea instanței de fond fiind emisă la data de 10 mai 2010, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2010 a fost verificată legalitatea și temeinicia acestei hotărîri și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2011, recursul înaintat de Prodan Feodor împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2010 a fost declarat inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului legal.

Prin urmare, în cazul în care durata examinării cauzei civile, la care face referire apelantul, nu a depășit 13 luni, iar în interiorul acestui termen acțiunea a trecut toate căile ordinare de atac, nu poate fi invocată încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, inclusiv în contextul în care pretențiile în privința acestor etape ale procesului civil nominalizat a fost depus cu depășirea termenului de 6 luni, instituit de art. 3 alin. (2) al Legii sus-indicate.

Referitor la etapa revizuirilor instituite de Prodan Feodor, instanța a relevat că revizuirea reprezintă o cale extraordinară de atac, pe cînd scopul Legii nr. 87 din 21.04.2011 prin intermediul căruia reclamantul întemeiază acțiunea și pretinde la încasarea prejudiciului moral, este apărarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile examinate de către instanțele de judecată incluzând numai căile ordinare de atac. Prin urmare, examinarea cererii de revizuire nu poate fi luată în considerare la stabilirea existenței încălcării dreptului justițiabilului la examinare în termen rezonabil a unei cauze, inclusiv în contextul respingerii acestora ca fiind respinse ca inadmisibile.

A constatat că dispozițiile Legii sus menționate, invocate de apelant ca temei de înaintare a pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor de judecată, sunt inaplicabile speței, deoarece în situația apelantului nu se întrunește nici unul din temeiurile exhaustive expuse în textul Legii respective. Astfel încălcarea termenului rezonabil de

judicare a cauzei nu a fost admis și astfel nu se întrunesc nici condițiile instituite de norma menționată pentru a dispune repararea prejudiciului material și moral pretinse de apelant.

Hotărîrea pronunțată este întemeiată și legală, argumentele contrare ale apelantului fiind neîntemeiate și combătute integral prin constatările expuse supra.

La 30 ianuarie 2019 Feodor Prodan, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond cu adoptarea unei hotărîri noi.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că prin acțiunile instanțelor de judecată s-au lezat considerabil drepturile sale constituționale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 30 noiembrie 2018 (f.d. 109), însă la dosar lipsește dovada recepționării acesteia. Astfel, recursul declarat la 30 ianuarie 2019 de către Feodor Prodan, se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Feodor Prodan, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Feodor Prodan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația

de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Feodor Prodan.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Feodor Prodan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh